

มติชนรายวัน
พ.ศ. 25 พ.ย. 53

รักดอกจิงบอกบัณฑิต

วราภรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2-3 เดือนนี้เป็นฤดูกาลของการรับปริญญาของบัณฑิตใหม่เหยียบแสนคน การเริ่มทำงานใหม่โดยได้รับเงินเดือนไม่มากนักอาจเป็นทุกข์สำหรับบัณฑิตหลาย ๆ คนอย่างมิได้คาดฝันมาก่อน ในสภาวะการณ์เช่นนี้มีบางแง่มุมที่ใคร่เสนอให้ขบคิดเพื่อการเจริญเติบโตเป็นกำลังของบ้านเมืองต่อไป

คนทุกยุคที่เรียนจบและเริ่มทำงานก็ต้องผจญความยากลำบากด้วยกันทั้งนั้น ถึงแม้พ่อแม่จะมีเงิน แต่หลายคนก็อยากเป็นอิสระ ตั้งใจไม่รบกวนขอเงินแต่ก็ดำเนินชีวิตด้วยความยากลำบาก อาจมีเงินน้อยกว่าเมื่อตอนเรียนหนังสือซึ่งขอเงินได้เต็มที่ด้วยซ้ำ

สำหรับหลายคนที่ยังตนเองเมื่อเรียนจบ รายได้ที่ไม่มากอย่างทัดเทียมกับรายจ่ายชนิดที่รสนิยมทันสมัยเป็นผู้สั่ง ทำให้เกิดความลำบากและอาจมากกว่าเมื่อตอนเรียนหนังสือที่ได้เงินกู้เรียนด้วย

บัณฑิตคนใดที่กำลังเผชิญหน้ากับเรื่องดังกล่าวอย่างเพิ่งท้อใจ เพราะมีข้อให้คิดหลายประการเพื่อเป็นกำลังใจดังต่อไปนี้ ประการแรก สภาวะการณ์ลำบากเช่นนี้ใคร ๆ ก็ประสบด้วยกันทั้งนั้นในตอนต้นของชีวิตหรือแม้แต่ตอนกลางชีวิตด้วยซ้ำ ดังนั้นท่านไม่มีอะไรแปลกกว่าคนอื่นเลย คนทั้งโลกโดยเฉพาะในวัยของท่านต่างเผชิญกับสภาวะ “ขาดแคลน” เพราะความต้องการใช้เงินมันสูงกว่าเงินที่มีให้ใช้ ประเด็นก็คือจะจัดสรรเงินที่มีอยู่จำกัดอย่างไรให้มีความทุกข์ใจน้อยที่สุด หรือมีความสุขที่พอไปได้ (ความสุขราคาถูกก็มีอยู่มากมาย)

ประการที่สอง ถึงจะลำบากอย่างไรบัณฑิตที่มีความมุ่งมั่นมากบั่นต้องการดำรงชีวิตที่มีความหมาย และมีผลกระทบด้านบวกต่อคนในครอบครัว สังคม และโลกแล้ว จะมีชีวิตที่สุขสบายในวันข้างหน้าอย่างแน่นอนเมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ อีกร้อยละ 96 ของประเทศเราที่ไม่มีโอกาสได้เรียนมหาวิทยาลัย สภาวะการณ์ลำบากเช่นนี้ดำรงอยู่เพียงชั่วครวเท่านั้นมิใช่เรื่องถาวร

ประการที่สาม อย่ามองว่าการทำงานคือเพียงการแลกเปลี่ยนแรงงานกับเงิน เป็นอันขาด การใส่แว่นตาหรือเข้าใจโลก (mindset) เช่นนั้นผิดพลาดและจะทำให้มองการณ์สั้น ทุกอย่างคิดแค่เพียงเรื่องเงิน ที่ถูกต้องนั้นควรคิดว่างานทุกอย่างล้วนมีคุณค่า (คนเท่านั้นที่คิดว่ามันไม่มีคุณค่าและมักทำตัวไม่มีคุณค่า บ้างก็คิดอย่างเขลา ๆ ว่างานนั้นต่ำกว่าตนเอง) การทำงานนั้นนอกจากจะได้เงินแล้วยังทำให้ตัวเรามีคุณค่าเพิ่มขึ้นอีกด้วย

หากคิดเช่นนี้แล้ว การทำงานจะเป็นความสุขเพราะได้ทั้งคุณค่าและได้ทั้งเงิน บางคนอาจบอกว่าบริษัทที่ทำงานอยู่ไม่มั่นคง ค่าจ้างก็ไม่สูง หน้าที่การงานไม่ดี ดูแล้วไม่มีอนาคต คำตอบก็คือมนุษย์ที่ฉลาดนั้นสามารถเรียนรู้หาค่าได้จากทุกสถานการณ์ ได้เรียนรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ไม่ดี ไม่สมควรทำ และต่อไปอย่าเอาไปทำ เหนืออื่นใดเรามีได้ทำงานนั้นชั่วคราวดินสลาย เราอาจทำสักพักหนึ่งเมื่อมีโอกาสเราก็หางานใหม่ทำได้

ที่เขียนเช่นนี้มีได้หมายความว่าไม่ให้เลิกงาน จงเลิกงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับ อบรม และการศึกษาคุณธรรม เพราะจะทำให้ปัญหาของเขามาเป็นของเรา ข้อเสนอแนะก็คืออย่าเลิกงานจนเวลาล่วงเลยไปนานเพราะคนที่พิจารณารับเราเข้าทำงานต่อไปนั้นอาจเห็นว่าเราเป็นคนจับจด ดังนั้นจงอดทนกับงานที่ทำ อย่าลืมนึกว่าไม่มีงานที่เล็ก มีแต่คนที่เล็กกว่างานเท่านั้น

ประการที่สี่ ผลตอบแทนจากการทำงานเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกงาน แต่ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่สุด จงพิจารณางานที่ตรงกับความชอบของเรา เป็นงานที่มีความหมาย ให้โอกาสในการเรียนรู้และให้คุณค่าแก่เรา ถ้าไม่ได้งานในลักษณะนี้ทั้งหมดก็จงรับงานที่เราผู้รักชอบ ผลตอบแทนพอควร และประการสำคัญไม่นำเราไปสู่ความเสื่อมทางจริยธรรมทั้งทางตรงและทางอ้อม (เช่นมีโอกาสโกงเสริมเพิ่มเติมรายได้) เรื่องความเสื่อมนี้สำคัญมากเพราะหากเราคุ้นเคยและชอบพอกับมันแล้ว มันก็จะอยู่กับเราและกลายเป็นนิสัยอันถาวรไปอย่างน่าเสียดายและวันหนึ่งมันจะทำลายเราในที่สุด

ประการที่ห้า “อย่าหมิ่นเงินน้อย อย่าคอยาวสนา” เป็นคำแนะนำที่มีคุณค่า เงินออมเพียง 500 บาทต่อเดือน หากฝากทุกเดือนในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 (ตอนนี้ยังไม่ถึงอัตรานี้ แต่เมื่อตอนท่านมีเงินออมอย่างแท้จริงแล้ว อัตราดอกเบี้ยระดับนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้) ในเวลา 5 ปีก็จะได้เงินก้อน 34,145 บาท และถ้าออมเดือนละ 1,000 บาท เงินก้อนนี้จะเพิ่มอีกเท่าหนึ่งเป็น 68,290 บาท เงินก้อนนี้สามารถนำไปดาวน์อพาร์ทเมนต์หรือ

คอนโด และเอาเงินที่เคยเป็นค่าเช่าบ้าน (ซึ่งไม่ว่าจ่ายยาวนานเท่าใดก็ไม่มีโอกาสเป็นเจ้าของบ้าน) นั้นมาเป็นเงินผ่อนบ้านแทน ค่าผ่อนนี้ก็คือเงินออมนั่นเอง ต่อไปก็จะได้กำไรจากมูลค่าบ้านและที่ดินที่สูงขึ้น ตลอดเวลา 20 ปีหลังจากวางเงินดาวน์แล้วก็ไม่ต้องจ่ายค่าเช่าบ้านอีกแล้ว ทุกเดือนก็คือการก้าวเข้าไปใกล้การเป็นเจ้าของบ้าน

ประการที่หก บัณฑิตทุกคนยอมกังวลสงสัยเป็นธรรมดาว่าเมื่อเขาจ้างเราแล้วเราจะทำงานให้เขาได้หรือ คำตอบก็คือเขาจะจ้างเราก็ต่อเมื่อเราทำประโยชน์ให้แก่เขาได้มากกว่าเงินค่าจ้าง ตราบที่เราฝึกฝนเรียนรู้ทำงานให้เป็นประโยชน์แก่นายจ้างแล้วเราจะมึ่งงานทำเสมอ การมีวินัยในการทำงานและพัฒนาตนเองหาความรู้อย่างต่อเนื่องหรือเรียนต่อปริญญาอื่นหรือปริญญาที่สูงขึ้นจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง

การได้ปริญญาเป็นเรื่องน่ายินดี เพราะได้ข้ามอีกหลักกิโลเมตรหนึ่งของความสำเร็จในการศึกษา ไม่ใช่เรื่องทุกข์ใจเพราะจบมาแล้วได้ผลตอบแทนแทบไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต การมองโลกในด้านบวกและตระหนักความจริงว่าทุกคนที่จะขึ้นไปถึงชั้นสองและชั้นสูงขึ้นไปอีกนั้นต้องก้าวขึ้นบันไดขั้นแรกแห่งความอดทนและลำบากเสียก่อนเสมอ

อย่ามัวดีใจเพราะได้ก้าวข้ามความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งของการศึกษา แต่จงริบหาประโยชน์จากหลักกิโลเมตรนี้ มองโลกให้ถูกต้อง ทำงานเพื่อสร้างคุณค่าให้แก่ตนเองและใช้พื้นฐานการศึกษาที่มีรองรับการเรียนรู้ต่อไปเพื่อให้สามารถเป็นที่พึ่งของตนเอง ของครอบครัว และของสังคม

อดทน มุ่งมั่น บากบั่น และเรียนรู้
